

30.10.23
Укр.мова

Клас: 6-А (2гр.), 6-Б (1гр.)
Вч.: Харенко Ю.А.

Словотвірний ланцюжок. Словотвірний розбір слова

Незакінчене речення

1 Спільнокореневі слова – це слова, ...

2 Словозміна – це ...

3 Словотворення – це ...

4 Твірне слово – це ...

5 Похідне слово – це ...

6 Існують такі способи словотворення: ...

СЛОВОТВІРНА ХВИЛИНКА

► Назвіть слова:

- 1.) утворені префіксальним способом;
- 2.) утворені суфіксальним способом;
- 3.) утворені префіксально-суфіксальним способом;
- 4.) утворені безафіксним способом;
- 5.) утворені складанням основ.

Прибігти, водогін, стук, медичний, мудрець, багатий, веселий, подвоїти, хід, гайочок, привести, рідний, зелень, водовіз, яблучко.

Мозковий штурм

Визначте, якою частиною мови є виділені слова, яким способом вони утворені.

1. Черговий учень добросовісно виконував покладені на нього обов'язки. 2. Черговий зайшов до класу і зробив оголошення.

Увага!

Від одного слова може утворюватися друге, від другого — третє і так далі, складаючи ланцюжок слів, послідовно утворених одне від одного.

Ряд спільнокореневих похідних слів, пов'язаних між собою послідовним словотвором, називається **словотвірним ланцюжком**:

- рука **а** → рукав → на**ру**кавник;
- уч**и**тися → уч**ень** → уч**ени**ця **я**;
- лі**с** → лі**с**ник → лі**с**ництво.

З'ясувати, від якого слова та за допомогою яких словотвірних значущих частин утворено слова, можна за допомогою **словотвірного словника**.

Сукупність словотвірних ланцюжків становить **словотвірне гніздо**

Словотвірний ланцюжок

учити → учитель → учительський

Словотвірне гніздо

• Учити → учитель → учительський

• учителювати   учителька → учительчин

Хто швидше

Утвори словотвірні ланцюжки зі слів кожної групи

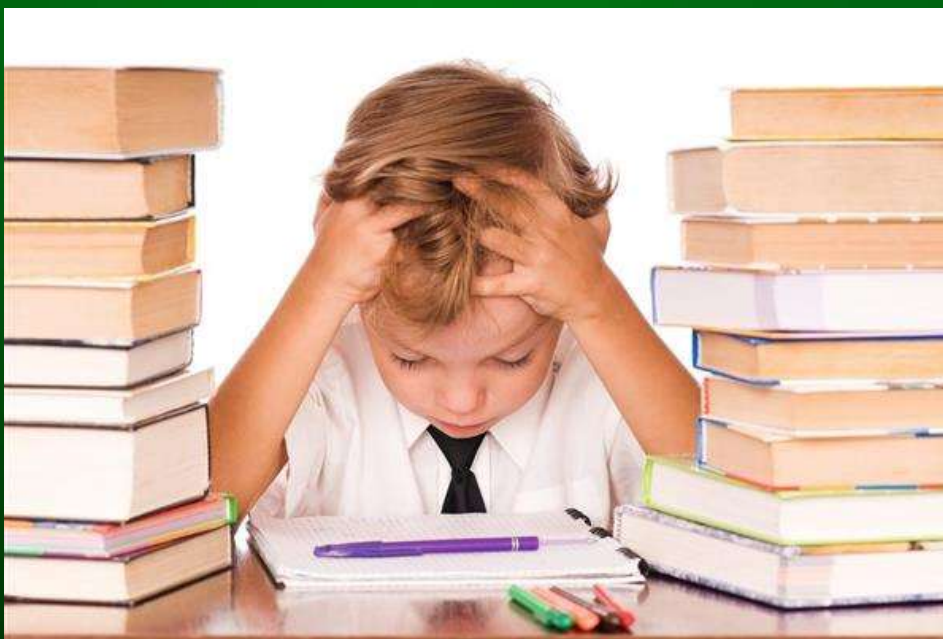
- Лісовичок, ліс, лісовик;
- вітер, вітрило, вітрильний;
- безрукавка, рука, рукав.

Творча п'ятихвилинка

Від поданих слів утвори словотвірні ланцюжки:

школа, зима, рука

Творче конструювання

Утворіть словотвірне гніздо від слова **ВОДА**

ВОДА → **водиця** → **водичка**
→ **водний** → **водніти** → **водник**
→ **водяний** → **водяник** → **водянка**

Слово́тві́рний розбі́р

Послідовність

1. Поставити слово в початковій формі.
2. Визначити від якого слова утворене.
3. Твірна основа.
4. Визначити словотвірні префікси і суфікси.
5. Вказати спосіб творення.

Зразок розбору

Усний:

Передвесняний - який відбувається напередодні весни.

Твірне слово **весняний**; твірна основа - **веснян**. Утворено за допомогою префікса **перед-**. Спосіб словотворення - префіксальний.

Письмовий:

Передвесняний — весняний (префіксальний)

Працюємо самостійно

Виконайте письмово словотвірний розбір
Тонесенький, безмірний, кінозал,
надзвуковий.

Домашнє завдання:
Усно опрцювати п.31
Виконати впр. 163 на ст.81

